СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXV. Ч. 84. Джерзи Сіті, Н. Дж., второк, 12. квітня, 1927. VOL. XXXV. No. 84. Jersey City, N. J., Tuesday, April 12. 1927. THREE CENTS

ЗБЛИЖЕННЄ МЕЖИ МЕКСИКОМ А АМЕРИКОЮ НАЛАДЖУЄТЬСЯ

ВІДКРИТТЄ КРАДЕЖИ ДОКУМЕНТІВ ПОМАГАЄ ЗБЛИЖЕННЮ.

ВАШИНГТОН, 9. квітня. — Урядники департаменту стейту дають до зрозуміння, що напруження відносин між Злученими Державами а Мексиком сильно ослабло. В справі вирівнання сих непорозумінь американський уряд вислав до мексиканського нову ноту. Текст ноти та її зміст держать у тайні.

Урядники признають отверто, що до американсько-мексиканського зближення допомогло передовсім відкриттє фальшивництва американських дипльоматичних документів. Часописи догадуються, що мексиканський уряд певно поробив якісь уступства в справі прав американських горожан до нафтових терені в у Мексику.

Слідство за відкриттєм фальшивників і злодіїв нот ведеться далі. Досі ще не подано ні одного імени винуватих осіб.

ПЛЯН ЛЕТУ ПОНАД ОКЕАН.

ДВА АМЕРИКАНСЬКІ ЛЕТУНИ ЗБИРАЮТЬСЯ ЛЕТІТИ НА ДРУГИЙ МІСЯЦЬ.

ВАШИНГТОН, 9. квітня. — Двох американських летунів сповіщає свій намір летіти без перестанку з Ню Йорку до Парижа.

Таку заяву зложив наперед відомий американський летун Евелін Берд, з американської воєнної фльоти; думає він летіти вже за кілька тижнів. Його лет буде піддержувати грішми Американська Траксоксанова Компанія, на котрої чолі стоїть відомий купець Родмен Ванамейкер. З Бердом буде летіти Флойд Бенет, котрий брав уже участь з Бердом у леті на північний бігун.

Другим літаком буде управляти Ноел Дейвис, теж з американської фльоти.

САКО Й ВАНЦЕТТІ МАЮТЬ БУТИ СТРАЧЕНІ В ЛИПНІ.

ОБА ЗАСУДЖЕНЦІ ВИСТУПАЮТЬ ОСТРО ПРОТИ СУДДІ.

ДЕДГЕМ, Месечузетс, 9. квітня. — Суддя Тейер з висшого стейтового суду видав нині присуд на Сака й Ванцетті, засуджених за вбивство пеймастера в 1920. році. Оба мають бути страчені в липні.

Підсудимі, почувши вирок, домагалися права сказати слово, і оба острими словами пятнували присуд на себе як несправедливий, як вислів клясового упередження до людий радикальних поглядів.

До суду й до стейтового уряду далі напливають з цілого світа протести проти вироку.

КАЖУТЬ, ЩО ЗАПЛАТИЛИ БЛИЗЬКО МІЛІОНА ЗА ОБРАЗ.

НЮ ЙОРК, 10. квітня. — Заряд Метрополітен Музею в Ню Йорку купив за гроші Фундації Майнсі славний на весь світ образ італійського маляра Тіціяна. Музей, як звичайно, не подав ціни купна, а чутки кажуть, що ся ціна доходить може й до міліона долярів.

Образ представляє князя Ферари, мужа ославленої Люкреції Борджія, дочки римського папи Олександра Шестого.

ЮНІЯ ЗАКИДАЄ КОМУНІСТАМ ТЕРОР.

НЮ ЙОРК, 10. квітня. — Перед суддею Корнгеном, що веде слідство в справі поступовання поліції в кушнірськім страйку, станули урядники юнії зі закидами проти комуністичних членів місцевої юнійної ради, що сі ведуть справдішний терор проти людий противних поглядів. Сю раду зложила юнія з уряду.

РОБІТНИЧА ЮНІЯ ВИСТУПАЄ ПРОТИ КОМУНІСТІВ.

САН ФРАНЦИСКО, Каліфорнія, 9. квітня. — Федерація Праці стейту Вашінґтона та центральне робітниче бюро міста Сієтла видали публичну заяву проти комуністичних агітаторів, що крутяться по робітничих юніях.

Заява закидує комуністам, що вони ведуть агітацію, звернену проти робітничих юній, а маючу на цілі особисті користи для комуністів.

АРЕШТ МІЛІОНЕРА ЗА ОБМАНЬСТВО.

ВЕСТ ПАМ БІЧ, Флорида, 9. квітня. — Тут арештовано нині Париса Сингера, одного зі співвластителів відомого підприємства Сингер Совинґ Машин Ко. та відомого межинародного фінансіста, на основі обжалування його за широкі земельні обманьства, в яких ріжні вкладчики мали втратити до півтора міліона долярів. Арештованого відставлено до Ню Йорку, де суд визначив на нього кавцію („бейл") в сумі 20,000 долярів.

ЦІКАВИЙ ПЛЯН ВАКАЦІЙНОЇ ОСЕЛІ.

НЮ ЙОРК, 9. квітня. — Група суспільних діячів внесла прозьбу о заінкорпорованнє так званої Гомстед Асосіейшен, якої цілию буде оснувати такі літні вакаційні оселі, щоби в них самі жильці сповняли всю потрібну роботу. Цілию таких осель є зкижити до найнизчого степеня кошти вакаційного відпочинку. На чолі руху стоїть відомий ньюйорський ліберальний проповідник Говмз.

РОЗСТРІЛ ДВОХ ПОЛЬСЬКИХ ОФІЦИРІВ.

ВАРШАВА, 5. квітня. Двох польських офіцирів, Урбаняка і Пентака, приловлено на шпіонажі в користь Німеччини.

Сьогодня їх поставлено перед воєнний суд, засуджено і зараз по суді розстріляно.

ХОТІЛИ СПАЛИТИ „ЯСНУ ПОЛЯНУ".

Московська поліція спіймала підпалячів, які обливали нафтою книжки й рукописи в „Ясній Поляні", де жив і творив звісний російський письменник Лев Толстой. Огонь погашено і підпалячів арештовано. „Ясна Поляна", се маєток Толстого, який тепер перемінено на музей з памятками по письменнику.

ПЕРЕВОЗИВ ІМІҐРАНТІВ У ДОМОВИНАХ.

В Гемилтон, Онт., засуджено 31. марта на шість місяців арешту Луїса Міхневича, оскарженого в пачкуванню чужинців з Канади до Злучених Держав. На суді виявилося, що Міхневич перевозив тих людей в трумнах, і що в такий спосіб перевіз сорок осіб.

КРІВАВА СЕРЕДА В СТРИЮ ПЕРЕД СУДОМ.

Дня 15. березня ц. р. починається перед звичайним трибуналом окружного суду в Стрию процес проти 43 робітників — в тому 9 жінок і 4 малолітніх — обвинувачених за ріжні параграфи, що грозять карою від 5—10 років вязниці. Провина їх в тому, що вони 31. березня 1926 р., домагаючись хліба і праці, вийшли на вулицю й були живою ціллю для трох сальв поліційних крісів, при чому впало 11 убитих і 23 ранених. Діялося це за уряду коаліції „хієно-Пяст" і ППС 1926 року, яка проявилася в Стрию до ведення безробітних до такої нужди, що вони живилися песячим мясом і з голоду падали на вулицях.

Домагання обвинувачених, щоби розправу вів суд присяжних, відкинено.

ДЕРЖТЕАТР „БЕРЕЗІЛЬ".

За наміченим пляном театр має закінчити зимовий сезон у Харкові 14. квітня. До кінця сезону в театрі пройде понад 20 вистав: „Сава Чалий", „Гайдамаки", „Шпана", „Пролог", „Король забавляється", оперета „Мікадо", і „Яблоневий полон". З Харкова театр виїзджає на гастролі до Києва, де він гастролюватиме з 20. квітня до 15 травня. Далі з 1. червня до 1. жовтня театр провадитиме підготовку репертуару до наступного зимового сезону. В театрі вже є вироблений плян нових постановок на зимовий сезон, між ними „Сонце руїни". Песу ставить Л. Курбас і вона піде на відкриття сезону. „Юдитка" — постановка Курбаса і посмертна робота Кудрицького „Отельо".

Щодо чергової премієри „Король забавляється", то вона піде 16. березня, а оперета „Мікадо" — 23. березня.

ЯК ВИГЛЯДАЄ ПОЛЬСЬКА РІВНОПРАВНІСТЬ.

Про це, як всі Поляки, без ріжниці до партійну приналежність, розуміють горожанську рівноправність у відношенню до непольського населення, вказує найліпше подія, яка мала місце при виборі предсідника міської ради в Катовицях.

Дня 14. марта б. р. відбулося в Катовицях перше засідання нововибраної міської ради. В склад цієї нової ради вибрано 23 Німців, 20 Поляків та 7 радних, які вправді не подали своєї національности, але які в дійсности почувають себе Німцями. На цьому першому засіданню було присутніх 57 радних. По полагодженню вступних формальностий приступлено до вибору предсідника ради. І так за німецьким кандидатом віддано 32 голоси, а за польським 20 голосів. Вибрано отже предсідником ради Німця. Цей законний вибір Німця бурмістром міста так розсердив польських радних, що всі вони (не виймаючи польських соціялістів) вийшли демонстративно з салі нарад. Вслід за цим виходом польських радних польська преса домагається негайного розвязання нововибраної ради.

Ось так то в дійсности виглядає польська рівноправність. Бо коли по селах та містах, по яких або зовсім нема Поляків, або є вони в знікаючій меншости, назначується урядових комісарів з їх славними прибічними радами, виключно з Поляків, або польських попихаліб, то це є і правильне і законна, а коли непольське населення, користаючи з загарантованих йому конституцією прав, вибирає своїх представників до самоврядних тіл, то це на думку ріжної масти польських патріотів є нахабством та покривдженням Поляків. Бо деж неполякові бути предсідником міської ради?!

ДО ШЕВЧЕНКІВСЬКИХ ДНІВ.

Для Шевченківського дня Академія Наук пристосувала такі видання: крім уже виданої книжки „Шевченко та його доба" цими днями Академія випустить 4-тий том повного зібрання творів Тараса Шевченка за редакцією акад. Єфремова. Зміст 4-го тому — щоденні записки; розмір — 52 аркуші.

Далі Академія випустить поезії Тараса Шевченка том 1-й і 2-й по 18 аркушів кожний за редакцією акад. Єфремова та Ніковського. На день 11-го березня Академія готує також черговий щорічний реферат, а історична секція на 15 березня історичний розгляд шевченківської доби.

УБИЛИ „ВІДЬМУ" В НІМЕЧЧИНІ.

З Дортмунд, у Вестфалії в Німеччині, повідомляють, що в селі Гальтерн замучено на смерть молоду жінку, щоби освободити її від злого духа, через якого вона нібито стала відьмою. Замучили її таки її чоловік, сусіди і ворожка, котрі були переконані, що вона була відповідальна за недуги худоби.

БУДУВАННЯ ДНІПРЕЛЬСТАНУ.

Підготовча робота до початку будівництва Дніпрельстану розгортається. Протягом найближчих 3—4 днів почнуть набирати будівельних робітників на перші будівельно-ремонтні роботи.

Полковник Купер, який підписав генеральну угоду на постійну консультацію, вже прислав 5 консультаційних телеграм. Амторг провадить переговори в Ню Йорку про умови набуття для Дніпрельстану устаткування, щоб механізувати будівельні роботи. Вартість устаткування — 6 міліонів долярів.

Небавом представники Дніпрельстану поїдуть до Західньої Европи та Америки, щоб оформити замовлення на устаткування з закордону.

Із переговорів з радянськими трестами зясувалося, що потрібні для Дніпрельстану матеріяли буде достатньо своєчасно. Цими днями разом з запорізькими організаціями мають остаточно визначити оцінку майна селян, строки виселення, то-що.

15. березня почнуться перші будівельні роботи.

15. березня до Кічкасу прибуде 50 вагонів лісоматеріялів, частина замовленого заліза, а також 100-сильний льокомобіль, що забезпечить електроенергію початкові роботи. 15. березня почнуться перші роботи на Дніпрельстані: це — ремонт приміщень для робітників, збудування їдальні, складів, то-що. Зважаючи на те, що треба утворити нормальні санітарні умови на Дніпрельстані, ухвалено поруч з ремонтуванням робітничих приміщень прокласти водогін, каналізацію в Кічкасі й постачати робітникам хемічно чисту воду Дніпра. Для забезпечення безперебійного постачання матеріялів Дніпрельстанові 15. березня почнуть будувати широку підїздну колію протягом 4 верстов. Для цього Катеринінська залізниця має відкрити розізд між стаціями Кічкас-Хортиця. Цей розізд матиме назву „Розізд Дніпрельстану".

В Кічкасі вже зформовано будівельний відділ допоміжних залізничих споруджень підїзних шляхів. Найближчим часами буде утворено господарчо-матеріяльний відділ. Управа головного інжиніра почне працювати в Кічкасі 15 березня.

ТАКОЖ ЦІКАВИСТЬ.

Пятнадцятилітний учень 5 кл. гімназійної Маркус Шетнер зі Львова відобрав собі життя вистрілом з револьверу у висок. В одній руці тримав він револьвер, а в другій картку, на якій було написано: „За поясненнями підіть до мойого товариша Льва Зільберштайна". Поліція переслухала згаданого Зільберштайна. Він зізнав, що одного разу Шетнер заявив йому, що коли б йому хто предложив гроші або револьвер, він вибрав би револьвер. На запит, чому саме він так зробив би, Шетнер відповів, що він хотів би знати, яке враження має самовбивник в останній хвилині.

СОВІТИ ПРОТЕСТУЮТЬ ПЕРЕД ПЕКІНСЬКИМ УРЯДОМ

МОСКВА, 10. квітня. — Китайській амбасаді в Москві вручено з рамени совітського уряду протестуючу ноту, звернену проти правительства в Пекіні. В тій ноті совіти протестують проти ревізій і арештів, які переведено в Пекіні в совітськім консуляті. Нота вистосована в дуже лагідним тоні. Совіти не відгрожуються нічим на случай, колиб пекінський уряд ноти не узгляднив. Це особливо підносить „Звестія", зазначуючи, що мимо цего совіти доволі сильні, щоби відплатитися Китаєви за зневагу, але не думають поступати шляхами імперіялістичних і буржуазних держав. Совітам ходить о те, щоби за всяку ціну задержати мир.

Риков зазначив, що ревізію переведено не так з ініціятиви пекінського уряду як під натиском дипльоматичного тіла других держав.

НАЦІОНАЛІСТИЧНА АРМІЯ ВІДСТУПАЄ ПЕРЕД ПІВНІЧНОЮ

ЛОНДОН, 10. квітня. — Подають, що кантонська армія евакуує Чін-Кіянг і відступає під напором північних військ. Яких 4,000 жовнірів враз з трома генералами перейшли ріку Янгце і відступають далі. В Шангаю бояться напливу втікачів, а тим самим нових заворушень і розбоїв.

БРИТАНІЯ СТОГНЕ ПІД ПОДАТКОВИМИ ТЯГАРАМИ.

ЛОНДОН, 10. квітня. — Тяжку боротьбу доведеся звести англійському міністрови фінансів з сьогорічним державним буджетом. Видатки будуть виносити до 830,000,000 фунтів стерлінгів. Англійський робітник, працюючи пять днів, мусить відступити один день праці в тиждень для заплачення припадаючого на него податку. Девять десятих всіх видатків злучені з воєнними довгами, які виносять $35,000,000,000. Англія оплачує самих процентів з довгом річно $2,000,000,000. Яка це велика сума, пізнати по тім, що Німеччина, яка програла війну, сплачує після пляну Доса найвисше $600,000,000 річно, а це тому, бо вона зліквідувала всі внутрішні довги, а платить тільки заграничні. Франція сплачує сего року $900,000,000. Все те не стоїть в ніякім порівнанню до Англії, яка платить два а то й три рази більше.

Буджет той викличе велику опозицію в парляменті, бо треба буде накладати нові податки. Піднесуться як звичайно нові голоси критики, звернені проти Америки за те, що стягає довги, хоч, по правді кажучи, американський довг виносить тільки 8% цілого воєнного довгу. Вістре опозиції буде одначе звернене цілком певно головно проти Америки, бо так бувало давніше.

Не звертаючи одначе на те уваги, положення держави дуже важке. Може не було би прийшло до потреби нових податків, як би не криза, спричинена вуглевим страйком.

ВЕЛИКА ФЛЬОТА НА КИТАЙСЬКИХ ВОДАХ.

ШАНГАЙ, 10. квітня. — Неспокої в Китаю зібрали там найбільшу европейську фльоту, яка колинебудь була в якім порті. На китайських водах колибудьтеся тепер не менше ні більше а 172 воєнних кораблів, які належать до ріжних держав, навіть до таких малих, як Нідерлянди. Найстаршим зі всіх командантів є американський адмірал Вилиємс.

НІМЕЦЬКІ ФАШИСТИ ПОБИЛИ СОВІТСЬКОГО КОНЗУЛЯ.

БЕРЛІН, 10. квітня. — В Кенігсберґу напали молоді члени шовіністичної партії Людендорфа на Ернеста Кантора, совітського конзуля, коли той переходив улицею з двома жінками. Почувши, що він говорить иншою, а не німецькою мовою, вдарили його по голові як непотрібного в Німеччині чужинця. Партія Людендорфа голосить: Німеччина для Німців, проч зі всіми чужинцями.

Напасників арештовано, а уряд заграничних справ вибрався в совітській амбасаді з приводу нападу.

АРЕШТУВАЛИ КОМУНІСТІВ, ПІДОЗРІЛИХ О ШПІОНАЖУ.

ПАРИЖ, 10. квітня. — Арештовано пятьох комуністів, з яких двох було Росіянами, а трох Французами, запідозрілих о шпіонажу в користь совітів. Поліція впала на слід крадежи військових документів, в яких були заховані тайни що до армії, фльоти і аеропляків.

ПОХОВАЛИ АМЕРИКАНСЬКИХ ВОЄННИХ ГЕРОЇНЬ.

ПАРИЖ, 10. квітня. — На американськім цвинтари поховано 68 американських жінок, що погибли в світовій війні як сестри жалібниці, стенографки і т. п. Їх гроби були порозкидані, а тепер перевезено їх останки до Парижа і поховано в трох військових цвинтарах групами. Французький уряд хоче увіковічнити їх память спеціяльним памятником.

В ЧІЛЕ БУДЕ ДИКТАТУРА.

ЛОНДОН, 10. квітня. — Чіле в Полудневій Америці задивлюся на Італію і Еспанію і собі запроваджує диктатуру. Диктатором стане генерал Ібанез. Потребу диктатури оправдують загрозою з боку комуністів, які розкладають край своєю агітацією. Генерал опирається головно на армії. Чи це якраз правда годі ще певно сказати, бо на лісті прогнаних є повно осіб, які не мають нічого спільного з комунізмом, а є відомі праві і консервативні.

ТЕПЕР ПРИЙМАЄТЬСЯ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОГО

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Ситі і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

АМЕРИКА І ФИЛИПИНИ

Филипинська леґіслятура ухвалила перевести плебісцит, який звучить: „Чи бажаєте собі негайної, абсолютної і цілковитої независимости филипинських островів". На це питанне мала би слідувати відповідь: „так", або „ні". В той спосіб хотів филипинський нарід в законній дорозі виявити перед американським конґресом і американським урядом свою волю в справі незалежности свого краю.

Та цей плебісцит не буде переведений, бо спротивився тому президент Кулидж, якому прислугує право спротиву на підставі тих основних законів, які обовязують на Филипинських островах. В своїм спротиві президент заявляє, що Филипинці ще не дозріли до цего, щоби так радикально ставити справу їх независимости. Тому Америка, з огляду на їх власке добро, з огляду на гуманність і цивілізацію, змушена відмовити їм на разі права на негайну независимість. Президент Кулидж виказує в довгім стейтменті, скільки то Америка докладає фінансово до филипинської адміністрації та подає на примір між иншим таке: В послідкім році спроваджено до Америки з Филипин 761,000,000 фунтів цукру, за який Америка стягнула $17,000,000 цла. З того одначе звернула вона филипинським цукровим промисловцям $13,000,000. На допущенню до Америки филипинських сиґар втратила держава $14,857,000 на цлових оплатах. Таке саме можна сказати і про другі вироби. На загал на самих цлах заробили Филипинці (американські промисловці) в посліднім році $42,000,000. През. Кулидж каже далі, що Филипинці мають всі ті горожанські права що й американські ситизени, але не поносять ніяких горожанських тягарів. Америка побудувала їм прекрасні школи та піднесла добробут краю. Америка хоче ще їх красше підовчити і визискати богацтва землі при допомозі американського капіталу. Все те урветься, колиб Филипини стали независимими. Через те й годі президентови згодитися на той плебісцит, якого домагається филипинська леґіслятура. Коли прийде час на филипинську независимість, американський Конґрес займеться сам тою справою.

Так відповів президент Кулидж. А нюйорський Ди Івнінг Ворлд в своїм редакційнім артикулі відповідає коротко на це так: Пощо закривати справу. Чому не бути чесним і щирим і сказати отверто: Кожда сильна і велика держава держить слабшого і його економічно визискує. Таке і з Америкою на Филипинах. Державо Филипини, бо це приносить нам користь, а покинемо їх, коли з них не будемо мати користи. Мова про свободу тут ні при чім; тут ходить о бизнес і користь з боку Америки. Так виглядає чиста правда без гарних фраз.

БЕЗ ҐРУНТУ

(Касарняні заходи большевиків у літературі й театрі).

Перенявши від старої царської Росії вигадку, що все в державі можна переробити по приказу зверху, большевики почали перешивати на своє копито все життя народів, над якими вони запанували. Перевели наперед політичний устрій після свого бажання, а далі почали й економічний уклад життя теж перероблювати по приказу зверху. Та тут вони скрутили собі карк, і після невдалого експерименту повернули відродження країни на старі капіталістичні шляхи.

Не спинились вони на перебудові зовнішніх форм життя народу, але й перейшли до внутрішнього життя. Вони хотіли переробити по своїм рецептам за одним розмахом бука увесь світогляд народу. Хотіли за одним замахом переробити його душу. Хотіли зробити з укладом духовного життя народу, що творився тисячеліттями, такий самий досвід, як колись зробив блаженної памяти їх попередник, самодур Аракчеев, котрий творив свого рода комуни, які звалися військовими поселеннями, в яких всі люди були на „государевой службє", мали такий самий розпорядок життя, як у військовій касарні: лягали на сиґнал, працювали на сиґнал та по наказу начальників. Навіть мусіли одягатися в однаковий одяг, як в уніформи, та всі носити чоботи одної мірки. Ті військові поселення певно стали взірцем для большевицьких комун. Тепер про них лише лишилася зла память, память проклятого часу, та ще поділ військових поселеній на сотні, як у війську.

Але всеж таки Аракчеев хоч додумався навіть до чобіт на одну мірку, прецінь навіть він не важився брати за пероблення душі мешканців поселень. Большевики пішли в своїм самодурстві далі Аракчеева і вони рішили, що треба переробити народню душу так, щоб вона стала „пролетарською". В тій цили вони дуже ретельно почали заводити свою революційну манеру писання. Народилася ціла низка ріжних „пролетарських письменників", прислужників „власть імущіх".

З тою всією писаниною сталася неприємна річ. Надрукували багато, але читати нема що й нема кому. Не купують люди „пролетарської творчости", а все ще нишпорять по старих письменниках та читають хоть потайки від чекистського ока, щоби не попасти в число „контрреволюціонерів".

Тикались, тикалися большевики зі своїми новостями в літературі, та й зрештою довелося вертати до нового видання творів старих українських письменників. Ці видання купує охоче кожний, хто має матеріяльну можливість в своїх злиднях дозволити собі на роскіш, купити книжку. Хоч правда, в більшости видання неохайні: збитий друк, поганий папір, багато коректурних помилок, але все таки купують і читають. Мало того й „пролетарські письменники", не позбавлені „іскри Божої", почали писати після старих взірців.

Ще більше відай ніж літературу захопила „пролетарська" творчість театр. Стали виставляти нові песи, зрозумілі лише автору, та може иноді ріжісеру. Старі песи переробляювати для „продетарської" постановки так, що мабуть в „Гайдамаках" ксьондз співає марселезу і т. д. На нові театри витрачалися великі гроші, підпирали їх всякими засобами. Коли не було в галі глядачів, то їх присилали, по наряду, з ріжних інституцій, касарень та професійних союзів, або навіть з фабрик. Хотіли силоміць привчити маси до „нового", „пролетарського" театру.

Та з того нічого не виходило. Людей від сих вистав все більше й більше збирало на рвоти. Коли людина йде до театру, то вона хоче там бачити таку красу, яку вона розуміє своїм „нутром", до якої вона привикла. Там вона хоче бачити на сцені такі конфлікти й таке розвязання їх, які вона в життю може стрінути. Або коли то буде якась фантазія, то в ній знову краса й гидота, правда й зло повинні бути так представлені, як їх відчуває свідомість, душа глядача. Наприклад, коли ми дивимося на якогось китайця, чи на бурята, чи на татарина, то чим меньше косі у нього очі, чим ближче лице його схоже на Европейця, тим більше ми знаходимо у нього красного. Але запитайте тих Азіятів, що вони говорять про красу Европейців. Для них Европеєць, то опудало з величезною бараболею замість носа і т. д. Отже в ріжних народів ріжні розуміння краси. Як розуміннє добра й зла та розуміння краси вироблялося тисячеліттями, то воно є своєрідним для кожного народу. Бувають окремі риси, що спільні для багатьох народів, але є богато в кождому народі питомого йому самому.

Большевицький театр на Україні був зовсім чужий. Він не звязаний зі світоглядом і почуванням народа. Глядач в ньому нічого не знайшов приваблюючого. Зате, коли ставлять песу побутового характеру, зі старого, навіть пережитого репертуару, то нарід валить до театру. Коли приїхав до Києва М. Садовський, то його стрічали тисячі людей, як носія того театрального ідеалу, який живе в народі. Коли йдуть вистави побутового театру при участи М. Садовського та О. Саксаганського, то в театрах не хватає білєтів. Большевицька преса просто ламає голову над цим явищем й обвинувачує наші маси за „буржуазність", „контрреволюційність", або ще страшнійше, за „націоналізм"!

Нагодою до нової писанини большевицьких рецензентів й міркувань про український „шовінізм" послужила вистава „Наталки Полтавки" в київському оперному театрі при участи Садовського та Саксаганського. Коли в томуж театрі йдуть опери або якісь нові архипролетарські песи, то публіки немає й на половину місць. Досить появитися побутовому театру, як не хватає білєтів. „Пролетарська Правда" гадає, що в побутовий театр ходять масово націоналісти, а ходять ще й тому, бо він овіяний „ореолом мучеництва". Ось тобі й маєш: в українській радянській республиці рідний український театр „овіяний ореолом мучеництва". Мабуть не мало він витерпів тай й далі терпить „від просвещенной власті", коли навіть її аґенти признають йому мучеництво.

Очевидно, діло не в шовінізмі й не в „ореолі мучеництва", а в тому, що не можна ламати одним розчерком пера, того, що творилося сотками літ. Большевикам знова прийшлося признати, що й всемогуча чека не все всемогуча. Тому большевикам у всього доводиться вертатися назад до передреволюційного становища, щоби з тих виходних позицій поволі будувати нове життя. Але чи вистарчить їм на те часу, покаже історія.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ДРУГІ НАРОДИ РОБЛЯТЬ ДІЛОМ, А ЯК МИ?

Вичитав я в Свободі про те, як Французи-католики з Провіденс, Р. Ай., пізвали в суд свого епископа, якому вони закидають розпоряджуваннє їх жертвами й маєтками безправно, то мені зараз прийшли до голови ті наші громади, з котрих я чуваю богато нарікань на народних ворогів, на кепських провідників, на польських наймитів, а в котрих я ніколи не бачу ніякої роботи.

Богато наших людий вміє лишень нарікати. Нарікати при всякій нагоді. На родинній оказії нарікають. На народній маніфестації нарікають. Під церквою, і в церкві, і поза церквою нарікають. Чуючи їх нарікання, здається чоловікови, що їм бог-зна як надоїли всякі кривди та знущання.

Але дивіться, як приходить щось зробити, щоби усунути причини сих нарікань. Щоби усунути священика, що кривдить парохіян. Щоби покласти конець тому, що нам насилають з Варшави біскупів, чи що там другого. Дивіться, як заховуються ті вічно нарікаючі люди. Їх тоді не стало. Як довго говорилося, нарікалося, так довго вони були, і були на переді. А як прийшлося робити, дати жертву, зложити на адвоката, внести позов, піти в суд посвідчити, тоді вони вже сидять тихше води, низче трави. Най другий іде, без одного війна буде. Я живу з краю, я до сього ся не мішаю.

Я бачу, що другі народи інакше роблять. Як вони скажуть слово, то ви знаєте, що вони стоять за тим словом. Вони менче нарікають, а більше роблять, щоби лихо усунути.

Так і нам треба робити, як не хочемо зійти на нарід пустих балакунів, що нібито нарікають на гнет, але той гнет люблять, як той чоловік, що його нібито струп болить, а він все таки його любить язиком полизувати.

Гнат Поворозник.

ТЕЖ В СПРАВІ ВИСИЛКИ ДЕЛЕҐАЦІЇ.

Вичитуючи голоси читачів у справі висилки делеґації на Україну, я відай буду перший, що заявиться проти такої делеґації.

Така делеґація не принесе тої користи, якої з неї сподіються. Вона не скінчить розбіжности поглядів серед українських імігрантів. Прецінь і з других країв їхали ріжні делеґації, а прецінь і там є ріжні погляди на комуністів тепер, як були до висилки делеґацій. Те саме буде й з нашою делеґацією. Що вона не привезлаби, вона все таки не привезе нічого такого, що моглиби всі приняти. Як вона скаже щось некорисного про комуністів, то наші комуністи, які тепер дуже за тою делеґацією, тої критики не приймуть. Все лишиться по старому.

До того такої делеґації не можна виcлати. Дозвіл не так легко дістати, а як дістане, то хиба якиїсь комуністичний підлизник, за якого комуністи згори певні, що він привезе нам такі рапорти, яких комуністам треба. Чесних а розумних делеґатів уряд у Москві певно не пустить.

Звідки взяти гроші на делеґацію? Пишуть дописувателі, щоби їх зложити. Я питаю, хто зложить? Ті, що делеґації не хочуть, тим тяжко казати давати жертви на делеґацію. Комуністи які делеґацією цікавляться, на ніяку народну ціль гроший ніколи не дають, ні на делеґацію не дадуть. Як вони дають гроші, то на свої партійні цілн, а зі сеї делеґації, як я кажу, може вийти для них пожиток, але й може вийти шкода.

З того для мене ясно, що хочби ми й хотіли післати таку делеґацію, то потрібних гроший не зберемо.

Григорій Одуд.

ЧИ ТРЕБА ВИСИЛАТИ ДЕЛЕҐАЦІЮ НА РАДЯНСЬКУ УКРАЇНУ?

В світі тепер наспівають нові важні події, в яких нам буде треба добре орієнтуватися. Можуть зайти такі події, що світ знова поділиться на два табори, і нам треба буде сказати, в котрім ми стоімо, чи з жадним. Щоби дати як найкращу відповідь на таке питанне, треба вислати делеґацію на радянську Україну.

Делеґація не лишень провірить нам, чи правда з того всього, що писалося про радянську Україну. Треба делеґації, якаби все провірила й переконалась, що було правдиве в тих інформаціях, а що неправдиве.

Та ще важнійше питаннє, на яке відповідь мусить найти наша делеґація, а якого досі не підносили. Є се питаннє: чи можемо ми сподіватися, що Українцям під ляцькою кормигою дадуть поміч у визволен-

Конан Дойл.

ЗНАК ЧОТИРОХ.

(16)

Раннім ранком я збудився нагло і на велике счудовання побачив біля мого ліжка Говмза в матроському одязі. Він мав на собі простий, вовняний каптан і грубий, червоний шаль на шиї.

— Йду долів рікою, Ватсоне. Я роздумав на всі боки й не бачу иньшого виходу. У кождому разі мушу спробувати.

— Так я можу йти з вами? спитав я.

— Ні. Ви поможете мені далеко більше, якщо лишитесь тут як мій заступник. Я вибераюся дуже нерадо, бо цілком можливо, що протягом дня прийде відомість, хоча Віґінс був вчора вечером дуже прибитий. Прохаю вас, відкривати всі мої листи й телеґрами і, як довідаєтеся щось нового, поступати так, як будете вважати за відповідне. Чи можу здатися на вас?

— Розуміється.

— Боюся, що не будете могли мені написати, бо сам не можу сказати, куди маєте писати. Як буду мати щастя, то може не довго забарюся. Але мушу щонебудь довідатися, поки верну.

Аж до сніданку я не чув нічого про нього. Зате у Стандарді я найшов нову статтю про нашу справу такого змісту:

„Траґедія в Норвуді, здається, далеко більше заплутана і таємнича, як це нам спершу здавалося. Новіщі свідоцтва виказали, що, Тадій Шольто цілком непричасний до неї. Його і його хазяйку, паню Бернстон, випущено вчера вечером з вязниці. Поліція мала попасти вже на слід справжніх виновників. Етельней Джонс зі Скотлянд-Ярду шукає за ними з відомою пильністю й бистроумністю. Кождої хвилі треба ждати нових арештовань".

Отже наш приятель Шольто на кождий спосіб безпечний, подумав я собі, це дуже приємне. Я дуже цікавий, як мається справа з тим новим слідом; мені здається, що це звичайна фраза, коли поліція збірається зробити якусь нісенітницю. Я хотів власне покласти на бік ґазету, коли мій погляд впав на таку оповістку:

„Пропали: Перевізник Мордкей Сміт і його син Джім виїхали минулого вівтірка, приблизно біля третьої години вранці зі Смітового варстату на паровому човні „Аврора", чорному з двома червоними пругами; комин чорний з білим пругом довкола. Хто подасть відомість про побут згаданого Сміта і „Аврори" самій пані Сміт, або при Бейкер стріт 221 б, дістане пять фунтів стерлінґів нагороди".

Це певно подав Говмз; це видно було з адреси при Бейкер стріт. Такий спосіб видався мені дуже розумним, бо втікачі могли читати цю оповістку й не бачити в ній нічого більше крім природного страху жінки за свого пропавшого чоловіка.

День здавався мені дуже довгий. Скільки разів хтось застукав до дверей, або йшов спішною ходою по вулиці, я все думав, що це або Говмз вертає, або приходить вістка на його оповістку. Я пробував читати, але мої думки відбігали від книжки. А як цілий висновок мого приятеля полягає на помилці? Чи не міг він впасти жертвою великого самообману та побудувати свою теорію на фальшивих підвалинах? Деколи люде з найгострішим розумом помиляються власне тому, що вони легковажать просту розвязку загадки та шукають трудного й заплутаного пояснення.

Пополудні біля третьої години хтось міцно потягнув за дзвінок. У сінях залунав приказуючий голос, і на моє велике зчудовання у мою кімнату увійшов ніхто иньший, тільки сам Етельней Джонс. Вираз його облича був пригноблений, його постава прибита, майже покірна.

— Добрий день, пане докторе, сказав він. Пана Говмза немає дома, як чую?

— Ні, і не знаю, коли поверне. Але може підождете. Прошу, сідайте, може спробуєте одну цигару.

— Дякую, так і зроблю, сказав він, втираючи чоло червоною шовковою хустиною.

— Може позволите склянку віски з содовою водою?

— Пів склянки, як можна просити. Людина потребує покріплення, коли мусить при такій спеці так мучитися й мордуватися, як я. — Чи тямите ще, як я пояснював подію у Норвуді?

— Так, ви ж викладали нам тоді свою теорію.

— На жаль, я був примушений наново її передумати. Я закидав свої сіти на пана Шольта, але він мені вирвався нечайно через одно вічко. Він виказав своє алібі. З того часу як він вийшов був з кімнати свого брата, його бачили цілий час ріжні свідки. Отже він не міг бути тим, що лазив по криші і крізь дверцята. Це дуже темний випадок і моя добра слава загрожена; тому не було б мені неприємно, коли б мені хтось трохи поміг.

— Хто ж міг би бути тим „хтось"?

— Ваш приятель, Шерлок Говмз, це чудесна людина, говорив він далі довірочно своїм захриплим голосом. Йому ніхто не дорівняє. Він уміє кинути світло на кождий випадок, який він досліджує. Його метода не правильна, і його осуд трохи за скорий, але в цілому він міг би бути, на мою думку, добрим урядником — це я кажу кождому, хто хоче слухати. Нині рано я дістав від нього телеґраму. Здається, що в справі Шольта він попав на слід. Ось його депеша.

Вона була надана в Попляр о дванацятій годині і повідомляла:

„Ідіть зараз на Бейкер стріт; як мене там не буде, то ждіть на мене. Я попав на слід убийників Шольта. Можете бути сьогодня в ночі разом з нами, якщо хочете брати участь у ловах".

— Це добра вістка. Він, очевидно, знов на добрій дорозі, сказав я.

— Отже і він теж втратив був слід, крикнув Джонс з видимим вдоволенням. Так, так, часами навіть найліпші не можуть дати собі ради. Може й це тільки пустий гамір; але мій обовязок як поліцейського урядника примушує мене не занедбувати ніякої нагоди. — Та ось, хтось надходить. Може це він сам.

На сходах чути було тяжкий тупіт, сильний кашель і сапання, наче б там хтось ледве дихав. Раз чи два він пристанув, наче б не міг далі йти. Нарешті добився до дверей і увійшов. Це був старий мущина в одязі матроза. Товстий, вовняний каптан був щільно защіплений під шиєю; його плечі були згорблені, а коліна дріжали. Він станув, спершись на ціпок, і ледве хватав повітря, підносячи з напруги рамена. Його облича було закрите пестрим шалем, що обвивав шию і бороду так, що не було видно нічого більше крім пари гострих, темних очей, які виглядали з під товстих білих брів, та довгих, білих заличків. У цілому він робив враження бравого, старого моряка, що попав у недостаток.

— Чого хочете, приятелю? спитав я. Він оглядався поволі й обережно.

— Чи дома пан Шерльок Говмз?

— Ні, але я його заступник і передам йому все, що маєте для нього.

— Я мушу йому самому передати.

— Але ж я кажу вам, що я його заступаю. Чи це відноситься до човна Мордкея Сміта?

— Так. Я знаю, де він лежить. Знаю теж, де ті драби, за якими він шукає. І знаю теж, де скарб. Я все знаю.

— То скажіть мені, а я йому перекажу.

— Я мушу це йому сам сказати, повторив він з впертістю старих людей.

— Так добре, тоді мусите ждати на нього.

— Ждати? Маю тут тратити може, цілий день, не знати для кого! Якщо пана Говмза тут немає, тоді пан Говмз мусить сам собі все винайти. Я вам обидвом не довіряю і не скажу ні слова.

Він подався до дверей, але Джонс заступив йому дорогу.

— Заждіть трохи, ласкавий друже, сказав він, ви маєте важні вісти і тому не можете відійти. Ми затримаємо вас тут, хочете, чи ні, так довго, поки не прийде наш приятель.

Старий хотів підбігти до дверей, але Етельней Джонс наставив свої широкі плечі, і він побачив цілу безцільність свого опору.

— Гарно поводитеся тут зі мною, кричав він, бючи ціпком об землю. Я приходжу відвідати пана, а вас двох, яких я не бачив ніколи в своїм життю, хватає мене і ось так поводиться зі мною.

— Ми не хочемо вашої кривди, сказав я. Ми надгородимо вам втрату часу. Сідайте там на софі. Не будете довго ждати.

(Дальше буде).

ню наші браття з радянської України.

Щодо покриття коштів такої поїздки, то як ми члени У. Н. Союза зложимо по 20 центів, то се вистарчить на висилку двох делегатів, а нам більше не треба.

Г. Дідоха, Нюарк, Ню Джерзі.

—o—

ДЕЛЕГАЦІЯ НА РАДЯНСЬКУ УКРАЇНУ ЦІЛКОМ ЗАЙВА.

Вже від довшого часу читаю в „Свободі" про якусь делегацію на Радянську Україну. Коли зявилась така думка, значить вона може здійснитись, але здійснювати цю думку нема жадної потреби, а це тому, що все однак хісна жадного не буде. Большевики може справлять два три бенькети з приводу приїзду делегації, може покажуть де, як і коли переіменовані вулиці на вулиці Леніна та Дзержинського, або так поводяться як кіт з оселедцем, та на тім і закінчиться. Більш ніж певно можна сказати, що делегації не вдалобся нічого взнавати і розсліджувати самостійно, а скрізь би за нею слідило і її товаришило всевидяче око Г. П.-У. (чека). Краще залишити всяку думку про висилку делегації, а ці кошти, якіб виносили видатки делегації, зужити на більш користніщі цілі як наприклад: поміч інвалідам, рідна школа, та тому подібні.

Петро Турчинський,
Ню Йорк, Н. Й.

—o—

ЯК ДРУГІ ЛЮДИ ДБАЮТЬ ЗА СВОЮ ЧЕСТЬ.

Працюючи яко кравець, я маю богато нагоди стрічатися з американськими Жидами, які захопили в свої руки майже все американське кравецтво. Приходиться мені й підчас роботи й підчас обіду хоч-не-хоч прислухуватися ріжним балачкам про ріжні жидівські справи. Межи иншим я почув про таку справу.

Десь свого часу в жидівській щоденній газеті „Фрайгайт", яка є комуністичного напрямку, були поміщені острі напади на редактора другої жидівської газети, „Дер Тог", д-ра Коральника. Д-р Коральник образився та вніс до суду позов проти „Фрайгайт" та зажадав 100,000 долярів відшкодовання. Всі Жиди вижидали цікаво того процесу. Всі вони сподівалися, що д-р Коральник виграє, бо йому поможе то, що проти нього стоять комуністи, в американських судах не дуже люблені. Розправа мала відбутися десь сими днями і всі вижидали її нетерпеливо.

Сими днями чую нагло, що справа в суд не піде. Хоча д-р Коральник міг виграти справу, він не пішов судитися в суд, але згодився полагодити справу поза судова. „Фрайгайт" мае помістити віклик нападів та повернути Коральникови кошти. Я думав, що хоч тут др. Коральник скористає зі свого доброго положення та натягне противників, але тут бачу, що він згодився взяти всього 250 долярів.

Та бо чую пізніше, що й тому ще не конець, бо д-р Коральник не сховав собі до кишені тих 250 долярів, але віддав їх усі на жидівські публичні цілі.

Мені здається, що сі факти можуть зацікавити декого з нас у теперішню хвилю, коли й серед нас іде політична боротьба, в якій люди часто розпускають свої язики широко.

В. Ш-а.

З українського життя в Америці.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Віче в справі теперішньої боротьби.

Дня 31. марта відбулося тут заходом православних Українців велике всенародне віче.

Віче отворив короткою промовою д. Ковтун; він показав на тяжку боротьбу, якою український нарід хоче добитися бути паном на своїй земли. Ся боротьба перенеслася послідними часами й на релігійне поле, й для розгляненя сеї справи уряджено отсе віче.

Першим бесідником був о. А. Іванишин. Кождий щирий Українець, — говорив бесідник, — повинен взяти участь у теперішній дискусії, яка розвелася серед українського народа. Дискусію треба вести але се не значить, що треба її вести нападами й лайкою. Кождий повинен любити свою церкву, до якої його тягне його серце, але не є справдішним Українцем той, хто любить свою партію, політичну чи церковну, понад свій рідний край. Правдивим Українцем є член церкви тоді, коли він, приступаючи до церкви, розгляне вперед, яку користь дає ся церква його народови. Коли народ веде визвольну боротьбу, то церква обовязана цю боротьбу піддержувати. Коли церква визвольну боротьбу здержує, така церква зраджує нарід, зраджує високі християнські засади. Така церква не є церквою, а наймитом гнобителів та денаціоналізацією.

Коли церковна влада допускається такої зради інтересів якогось народа, то обовязком сумління вірних сеї церкви є протестувати проти неморального поступку церковної влади, а коли вичерпають усі способи протестів і протести до нічого не доведуть, то їх обовязком є покинути сих моральних провідників, та оснувати собі церкву другу, моральну, або перейти до другої, яка їм сього не робить.

Другий бесідник, о. П. Корсуновський, взяв собі за тему питанне, яке було виписане на програмі: Москва, Рим, чи Київ? Такого питання не було тоді, коли Україна була самостійною державою. Тоді всі очи Українців дивилися на Київ. Україна була сильна, богата, щаслива. Їй завидували сусіди. Коли українську державу завалено, коли Україну розшматовано, від тоді стала Українців на один бік тягнути Московщина, а на другий бік Польща. Московщина тягнула Україну до церковної звязи з Москвою, а Польща до тісної церковної звязи з Римом. Московщина сподівалася, що церковна звязь України з Московщиною поможе Московщині Україну змосковщити, а Польща сподівалася, що тісна звязь України з Римом поможе Польщі Україну спольщити. І одна й друга сторона не страхалася ніякого подлого средства, щоби лишень осягнути свою ціль. І одна й друга сторона посувалася навіть до підкупства патріярхів і єпископів та насильств над вірними.

Коли по великій війні на українських землях вибухла революція та український народ попробував заснувати соборну українську державу, то серед нього тоді виринули теж стремління до релігійного обєднання українських земель, розірваних нашими національними ворогами. Православна Україна тоді почала визволятися і з церковної зависимости від Москви.

З упадком самостійности Україна знова попала під своїх віковічних ворогів. З одної сторони Москва, з другої сторони Польща. І знова, хоча й в Москві й у Варшаві сиділи вже нові пани, але вони повели проти України стару політику. Пробували Україну денаціоналізувати. Одні польщити, другі московщити. І одні й другі зачепили українські церкви. Одні пробували знищити самостійність української православної церкви, що повстала в часи революції, другі завели конкордат, що мав перемінити українських католицьких священиків на агентів польського уряду в польщенню українських католиків.

Боротьба ведеться далі. Український народ дає відпір ворогам. Боротьба перекидається тепер і на американську іміграцію, і вона тепер теж мусить забрати своє слово. Американські Українці можуть своїм становищем помогти боротьбі в старім краю, коли вони зрозуміють, о що в сій боротьбі йде. Коли вони не зрозуміють, коли вони дадуться збаламутити агентам Москви або агентам Польщі, то вони зроблять велику шкоду Україні та стремлінню українського народа до повної самостійности.

Бесідник говорив, що він знає, що на салі є люде всяких церковних переконань, що там є з одного боку католики, а з другого боку члени московської православної церкви. Він не думає затягати їх нікуди, а тільки предложити їм справу, щоби вони могли її передумати, утвердити собі погляд. Не ухвалювати нам резолюцій, а най кождий виробить собі щирий погляд, а відтак поступить чесно так, як йому каже його совість, серце й розум.

Як нікто більше до слова не зголошувався, предсідатель зарядив відспівання українських національних гимнів „Ще не вмерла Україна" та „Не пора Москалеви й Ляхови служить" та замкнув віче.

З. Нестор, секретар.

—o—

ШАМОКІН, ПА.

Концерт Шевченка.

Заходом Укр. Амер. Горожан і товариства ім. Т. Шевченка в неділю, 27. м. м. відбувся концерт в честь Т. Шевченка, який випав надзвичайно гарно. Вже о год. 7. вечером в гарно декорованій галі були місця заповнені не тільки своїми але також гостями з близших і дальших околиць, як: з Централії, Монт Кармел і Сенклер. На жаль за для браку місця скількість гостий мусіла вдоволитися місцями стоячими.

Концерт почався вступним словом виголошеним о. Олексієвим. о. Олексів пояснив чому ми маємо шанувати память Т. Шевченка, взивав та заохотив, щоб усі вступили в члени товариства ім. Шевченка, щоб вибудувати свою рідну школу, свій народний дім тут на чужині, щоб вступати в члени Обєднання і т. д.

По вступнім слові українська банда складаюча з 30 музикантів під умілим проводом п. Антона Дика відограла вязанку українських пісень і композиторів: Едельмана, Мозарта, Вердого і Гола, за що публика їх нагородила бурею грімких оплесків.

Надзвичайно гарно вивязався хор мішаний і хор діточий, який під дірігентурою п. А. Дроздяка відспівав кілька українських пісень, як „Заповіт", „Думи мої", „Кобзу" і инші.

Дуже миле враження зробив на публику хор діточий, котрий на три голоси відспівав пісні: „Мова рідна", „Пісня осінна", „Ой коби то", „Віє вітер". Мило було подивитись на сю ґрупку невинних молоденьких дітий убраних в національні строї. Любо було почути рідну пісню з тих молоденьких сердець дітий нашої будучности.

Не можу поминути п. Г. Амбіцької, котра своїм артистичним сопрановим сольом відспівала „Глибоким сном". Її голосом гордиться не тільки шамокінська українська громада, але також і чужинці на її виступах в американських театрах.

Відчит про Т. Шевченка дав п. Лев і тим дав можність публиці пізнати, хто і чим є для нас Т. Шевченко.

„Розрита могила" а відтак по довгих оплесках гостей „Думка", „Чорні очі" відделкламувала п. Анна Горощак.

Про розвій тов. ім. Т. Шевченка широко зясував і побажав богато успіхів п. А. Шаршонь, як також побажав, щоб товариство в короткій будучности побудувало свій власний Народний Дім, більший від шамокінського „Сити Гол".

Концерт закінчено кінцевим словом п. Д. Полиняка, та відспіванием „Ще не вмерла".

Настрій публики був одушевляючий і можна було завважати велике зацікавлённе концертом, тому, що концерт сей був для тутешньої громади по довголітній павзі новостю. Сподіймося, що сей концерт тутешній громаді як і другим громадам дасть почин і заохочення до народної праці для загального добра України.

Також в сю саму неділю рано по великій Службі Божій о. Олексів відправив панахиду за упавших героїв. Підчас проповіди пояснив він також, хто був для нас Іван Франко і чому ми маємо шанувати Його память. Підчас панахиди зібрано добровільні жертви 20 долярів і 75 цнт., які будуть вислані на Рідну Школу.

Дохід з концерту був досить гарний, з якого вишлеться якась часть на народні цілі в старім краю.

Гість

ВІДОЗВА!

Видавництво „Нова українська школа у Львові" потребує для виконання ілюстрацій до читанок ріжнородних знимок з Америки, а саме: Фотоґрафій українських церков, шкіл, народних домів, фарм, картин, які би представляли фармерів і робітників при ріжних заняттях і в ріжних порах року, карток з видами американських міст і краєвидів.

Видавництво просить сею дорогою Земляків, які моглиби допомогти зібрати такий матеріял, надсилати його під адресою: **SVOBODA, 83 GRAND STREET, JERSEY CITY** з заміткою **для Видавництва М. Матвійчука,** подаючи при кождій фотоґрафії місцевість, провінцію, а також близше означене краєвиду, за що з гори складаемо щиру подяку. 72—

ЗАКЛИК І ПОДЯКА ЗА ЖЕРТВИ ДЛЯ ГРОМАДИ КУНИЧІ ПОВІТ РОГАТИН.

(Рочестер, Н. Й.).

Знищена і ще до нині не відбудована громада Куничі, Рогатинського повіту, в Галичині, не має школи. Та Куничани знають, що школа їм конче потрібна і що дітей в темноті виховувати не можна і тому рішили тій школі помагати. В тій справі поміч для них постановили ми дати теж і ми, їх краяни, що перебуваємо в Америці. В Рочестер заложився комітет помочі, до якого належать тт. Теодор Бялоглoвський, Михайло Гуняк і Олекса Гринчук. Дотепер переведено збірку в місцевости Оліяні коло Рочестер, при якій слідуючі добрі люде зложили свої жертви:

По 5 доларів: — Іван Адам і Андрій Журавинський.

По 2 доляри: — Катерина Іванців, Іван Кліщ, Василь Королишин, Олекса Луцишин і Іван Шкробач.

По 1 доларови: — С. Байдура, Іван Луцишин, Михайло Возняк, Іван Піскальний, Олекса Іванців, Йосиф Сват, Петро Пилипів, С. Луцишин, Михайло Лесів, Михайло Луцишин, Гр. Ткачек, Теодор Матеш, Дмитро Базів, Іван Кольмір, Іван Базів, Іван Шробач, Михайло Підскальний, Микола Мельник, Василь Василик, Гриць Непорадний, Микола Луцишин, Петро Колькоський, Шмалув, Ів. Кружинський, і Михайло Брницький.

По 50 центів: — Іван Миколаїв, Іван Ониськів, Стефан Андрусишин, Микола Лесів, Михайло Рудий, Іван Мацкула.

Тим всім жертводавцям складаемо щиру подяку, а наших инших краянів просимо, щоб не відмовилися, як хтось зі згаданого комітету буде збирати жертви на наше село.

Теодор Бялоглoвський,
26 Марія Стріт, Рочестер, Н. Й.

Мих. Рудницький.

НЕБУВАЛИЙ ЕВРОПЕЄЦЬ

(З нагоди смерти Ж. Брандеса)

Неодин наш інтелігент мае інстинктову відразу до цього слова „европеєць". Европа, в його уяві, зробила нам за богато кривд. Орієнтація на таємний схід є так само в моді, як чарльстон або спірітистичний столик. Як перевірити, скільки такий Ленін, Бухарін або Троцький завдячують европейській культурі, коли її не вміють пізнавати?

Один з найбільших сучасних критиків, данець Брандес є вживленням справжнього европейця: — він працював для зрозуміння найбільше ріжноманітних проявів творчої праці і порозуміння між ними. І це так не є у нас в моді. Між наслідками війни можна запримітити в нашій суспільности цікаве явище: неодин відомий ліберал, поступовець і вільнодумець пропагує нині релігію фанатизму, залізної диктатури, ненарушної традиції, сліпого послуху догмам, погорди для демократії та чужих пересвідчень. Брандес, що на протязі 60 літ своєї праці стежив за кождим новим суспільним і літературним явищем, ні разу не перемазав ідеалів своєї молодости — свободи індивідуального думання, свобідного розвитку народів і взаємної виміни культурних цінностей.

Нема нині в Европі другого письменника, який знав би так добре життя стількох народів, культурних центрів і великих індивідуальностей, як знав їх Брандес. Він був найбільшим учеником Тена, якого критичну теорію приклав у житті та в творах. Твір літератури можна розуміти лише як продукт якогось суспільного сердовища; і те, що Тен зробив з історією англійської літератури, Брандес робив з усіма іншими: знайомився на місці з життям народу, вчив його мову та історію, входив в особисті звязки з письменниками. Він боронив завзято, щиро і непідкупно того, що несло в собі зерна плідного розвитку: молодих народів і талантів. Відкрив покривдженних — чи це була творчість забутої одиниці чи нації.

За цю працю він не мав приятелів. Він мав вічно проти себе ображені уряди, яких насильство смагав бичем іронії, ображені великі слави, коли відкривав плями на їх Олімпі, або вказував на молоді невідомі таланти, до яких належала майбутність.

Брандес мав усе, що повинен мати справжній европейський критик, — европейський у тому розумінню, що не хоче прикладати до рідної літератури кучого, домодільного метру, а на европейську глядіти очима провінціяла, якому нічого не імпонує: — знав яких 8 мов і стільки-ж літератур, пройшов фільософічну школу, творив свій світогляд і смак у центрах старої культури. Його блискучий, легкий стиль, що сяв дотепом, іронією, поетичними образами, пересічний читач міг уважати ознакою поверхоности. Люди виховані на важенних книжках німецьких професорів може шукали в його творах під текстом премудрих заголовків на доказ його ерудиції. Але знавці даного предмету ставали з подивом перед картиною доби або портретом письменника, що вийшли з під пера цього майстра; весь прочитаний ним матеріял був перелитий у його процес думання, цитати були не маніжливою окрасою педанта, а приємними споминами підчас оповідання.

Ворушкий ум Брандеса розумів найсуперечніші індивідуальности і світи уяви. Він відтворював їх з теплом людини, яка цікавиться чужою творчістю і хотіла би для неї зєднати цікавість інших. Енергія, память, начитаність, орієнтаційний хист були у Брандеса так само подиву гідні, як поставаті літератури, яких оживляв він своїм поглядом. Маленька Данія стала завдяки ньому одним з найживіших огнищ европейської літератури. Всі французькі та англійські критики разом не знали того про літератури східної Европи, що знав Брандес; усі з східної Европи не знали разом так добре французької та англійської, як він. А багату оригінальну творчість т. зв. скандинавських країн, разом із сумежними з ними малими, він відкрив Европі перший.

Ніхто з нас не в силі уявити собі великанського впливу Брандеса на літературу цих найбільших йому країн, де він був єдиним великим критиком, коли зважити, який цей вплив був у чужих, великих літератур, де він відкривав неодин талант. Копенгаген став в один час літературним передпокоєм Парижа, Лондону та Берліна. Прихильний осуд Брандеса приносив авторові більше, ніж нагорода Нобля. І неодну з цих нагород підготовив він, пишучи вперше про „великих невідомих".

Брандес був чи не першим найвизначнійшим представником критичної методи, яку звуть нині „порівняною". Точніше кажучи: він освідомив силою свого таланту одну нову необхідну рису всякої критичної праці в літературі — потребу прирівнювати твори, таланти, ідеї. Нема непорівняної критики. Ріжниця між критиками лише в скалі явищ, які вони в силі прирівнювати і ширині погляду на них. Навіть критики нашої літератури, що не виставляють носа поза її межі, пишучи про Федьковича, мусять прирівнювати його із Шевченком, а поруч Шевченка починають уже ставити для порівнання Міцкевича або Пушкина.

Якнебудь хто ставиться до суспільних ідей Брандеса, яких він не забував ніколи при аналізі чужої творчости, мало є таких, що були би в силі прослідити, в якій мірі його ідеї були несамостійні, неоригінальні. Англійська література, яка має тисячі томів про Шекспіра, не багато має таких студій як Брандеса про творця „Гамлета"; країна найчутливіших критиків і „вольтеріянців" не має студії рівної книжці Брандеса про Вольтера.

Хто не вірить у вплив одиниці в розвитку нації, вдоволений теорією, що цей розвиток пхають якісь сильніщі закони історії, може подумати над прикладом Брандеса. У Копенгаґені, Штокгольмі, Християнії чи Гаазі сиділо би ще по десять королів, — всі ці держави мали би ще вдвоє вищу валюту та кращий добробут, а всі ці сили вкупі не заважили би в европейській культурі стільки, що заважив голос одного Брандеса, відкривника геніяльних Якобсенів і Ібсенів. Хто зна, чи для малих народів, національно вже освідомлених, не має більше ваги один великий критик, ніж трох великих письменників. Нині ще й трох наших Шевченків не звернули би на нашу творчість увагу великих культурних народів. Але один Брандес міг би нам відкрити скарбівню десяти таких народів і виховати ціле покоління в атмосфері великої творчости, — на рівні високих европейських домагань.

У нас вірять, що таланти родяться і творять без огляду на обставини. І тому майже нема письменників, які би розвивались поза 40-им роком життя, у добі, в якій повстають найбільше зрілі твори. Данія є нині щасливим краєм, — таким щасливим, що може не відчувати гаразд, кого тратить в особі Брандеса. Можна би її позаздрити від суспільного ладу аж до молочарських кооператив чимало дечого. Якби мав я ні заздрити чогось з усіх її культурних надбань — я позаздрив би їй нині, з думкою про рідну землю, лише одного Брандеса.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

Д. Мадараш, Йонкерс. — Ваша допись була одержана на час. Вона не одинока, що залягає. Подібних дописей з відкликами зі старого краю приходить тепер так богато, що вони мусять залягати, вичікуючи свого часу по кілька тижнів. Самими відозвами газети задруковувати не можна.

Довідався.

Чужинець: Як далеко відси до залізничої стації, хлопче?

Хлопець: Треба десять хвиль іти, коли скоро будете бігти.

—o—

Молоде щастя.

— Як гадаєш, чи з мене добра кухарка?

— Гадаю, що ти таки знаменита.

— А що ти найрадше їш?

— Гомари з консервової коробки.

—o—

— Тату, вас мама кличе!

— Чого?

— Не знаю, але я вже дістав по плечах кописткою.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВИ.

ГЕМТРЕМК, МИШ.

$217 народного податку від Тов. Згода, від. У. Н. Союза.

До Обєднання в Филаделфії вислало Тов. „Згода", від 20. У. Н. Союза $217 на народні цілі в краю.

Та збірка походить з народного податку, зложеного членами за послідний рік. В тій сумі находиться рівнож $57, зложених на шкільний фонд. Члени наші складають окремо по 5 ц. місячно на шкільний фонд, призначений на допомогу Рідній Школі в старім краю.

На своїх зборах ухвалено висилати ті гроші до Обєднання з таким призначенєм: $57.75 на Рідну Школу, $60 на революційний фонд, по $25 на інвалідів, політичних вязнів, вдови і сироти, тов. „Просвіта", що разом виносить $217.57.

В такий спосіб наше Товариство тихо й без гомону, ділом і жертвою оказує свою любов і признанє до землі батьків наших.

За Уряд Тов. „Згода": **Іван Крупка, предс.; Іван Заблоцький і Дмитро Васько секр.**

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Жертвенність Січовиків.

Жертвенність нюйорських Січовиків вже загально знана. До систематичних збірок випадає тільки дописати дві нові жертви.

Чорноморська Січ виасиґнувала зі своєї каси $25 і переслала на інвалідів в краю, а знова заходом Жіночої Січи ім. О. Бесарабової відбулася в укр. православній церкві панахида за бл. п. Бесарабову і підчас тої панахиди зібрано $42, які призначено для політичних вязнів.

Обі суми переслано до краю через Обєднанне в Филаделфії.

ДЕТРОЙТ, МИШ.

Коляда на Рідну Школу.

Члени Хору Кружка Рідної Школи в Детройт, Миш., ходили колядувати на Рідну Школу в краю. З огляду на безробітя коляда сього року не дописала так, як в минулому році. З тої самої причини многі жертводавці змушені були коляду деклярувати і тому оголошенне жертв є припізнене.

Колядувати ходили слідуючі члени: пані К. Нижанковська, С. Варлам, М. Стебницька, О. Королишин, Е. Королишин і Е. Королишин старша; панове: О. Нижанковський, Т. Королишин, І. Іванюк, Е. Грибик, Д. Голота, В. Бривка, І. Кустодович, і М. Паюк.

Жертви зложили слідуючі: по $10.00: Й. Филяс, Я. Тимочко і О. Нижанковський; по $5.00: А. Микиток, А. Маланин, М. Шатковський, Д. Длуґош, Ів. Брикс, Е. Грибик, Іл. Іванюк, і Д. Голота; по $3.00: Анна Золочівська, Т. Лата, А. Баворовський, В. Сербай, П Золочівський і М. Паюк; по $2.00: О. Пуцило, Марія Стебницька, Ів. Тибінка, В. Шумило, М. Страхоцький, Н. Блажовський, Марія Кріль, Н. Дембіцький, В. Станиславський, О. Романчук, Т. Починок, Т. Мулик, Й. Польовий, В. Сірий, і Т. Королишин; по $1.00: Ів. Барановський, К. Волдс, К. Сирота, О. Корбутяк, Й. Кроковський, Ольга Ниткевич, Анна Свистун, Т. Галіян, І. Драбик, Марія Михальчук, Ів. Прокопович, Ів. Кустодович, В. Бривка, П. Бас, М. Зіман, Ів. Слупецький, Анна Маланюк, П. Баран, Т. Яремчук, Ів. Колцун, Ів. Ґулька, С. Павлюх, Ів. Квасницький, Агафія Руська, Осипа Шустакевич; по 50 ц.: К. Довгел, Ів. Закоф, Христина Крук, Т. Хруставка, П. Прокопович, Марія Підгайна; по 25 ц.: Д. Дзюдзьо і М. Каралаш.

Разом зложено $146.50. Цю суму вислано в цілости до Рідної Школи у Львові.

Отою своєю жертвенністю шановні жертводавці зазначили їхню любов до Рідної Землі, на котрій родились і виростали, та до тих, котрим судилось на ній оставати та здобувати їй волю своєю невсипущою працею, терпіти голод, холод, кайдани, а навіть і свою кров невинну проливати.

За старшину Кружка Рідної Школи:

М. В. Паюк, голова.

ПОІМЕННИЙ ВИКАЗ ЖЕРТВ
НА СИРОТИНЕЦЬ-ЗАХИСТ УКР. НАРОД. СОЮЗА
за місяць лютий 1927 року.

ВІДДІЛ 288.

Бр. св. Дмитра в Бетлеґем, Па.

Жертви з каси і від части членів проголошено.	
Дістано від членів	$35.70
Разом	$35.70
Демко Іван	$1.00
Паращак Максим	1.00
Данилів Павло	1.00
Маліцький Іван	2.00
Підгайний Василь	1.00
Ґреґораш Михайло	1.00
Періґ Олекса	1.00
Головка Петро	1.00
Чайка Юрко	1.00
Присташ Теодор	1.00
Могильський Василь	1.00
Рибак Іван	1.00
Барна Михайло	1.00
Маловський Юрій	1.00
Коник Андрій	1.00
Сахарпанька Розалія	1.00
Пахонський Павло	1.00
Юркевич Михайло	1.00
Морикин Іван	1.00
Боднаренко Андрій	1.00
Кішпан Петро	1.00
Стелих Михайло	1.00
Рожко Михайло	1.00
Кащталян Кароль	1.00
Линиг Андрій	1.00
Біхоть Іля	1.00
Матійчук Томаш	1.00
Мушастий Михайло	50
Кубарин Адам	50
Підгурський Стефан	50
Мадриґа Олекса	50
Газин Стефан	50
Карп Миколай	50
Копчук Лука	50
Корестенський Даниїл	50
Литканич Василь	50
Мич Ксеня	50
Кучуреба Стефан	50
Запажоний Ваврик	50
Білецький Іван	50
Малиновський Михайло	45
Морикин Катерина	25
Чопик Марія	25
Крипівський Яцко	25

ВІДДІЛ 296.

Бр. св. Михаїла в Кенсінґтон, Па.

Жертви з каси і від части членів проголошено.	
Дістано від членів	$20.00
Разом	$20.00
Волошинович Григорій	$1.00
Ґрасон Михайло	1.00
Дмитрів Семко	1.00
Літинський Микола	1.00
Луцевич Клим	1.00
Зілінський Петро	1.00
Хромцьо Юрій	1.00
Землидух Михайло	1.00
Мілько Олекса	1.00
Гринчишин Семко	1.00
Динька Іван	1.00
Кузьміна Василь	1.00
Оліяр Антін	1.00
Капович Теодор	1.00
Цилинок Стефан	1.00
Швець Ілія	1.00
Коваль Роман	1.00
Рузинко Стефан	1.00
Кіляр Антоні	1.00
Лобур Іван	1.00

ВІДДІЛ 299.

Бр. о. Николая Стефановича в Бофало, Н. Й.

Жертви з каси і від части членів проголошено.	
Дістано від членів	$2.00
Разом	$2.00
Дисик Самуіл	$1.00
Лехман Кароль	1.00

ВІДДІЛ 318.

Сестрицтво св. Ольги в Нортгемптон, Па.

Жертва з каси відділу	$10.00
Жертви від части членів	19.00
Разом	$29.00
Брощак Марія	$1.00
Брощак Іван	1.00
Худи Еміліян	1.00
Дворник Валентин	1.00
Дроньчак Кондрат	1.00
Глущак Анна	1.00
Калуска Анна	2.00
Кравчишин Никола	1.00
Майорик Никола	1.00
Маслюк Петро	1.00
Сидор Юлія	1.00
Сеник Александра	1.00
Сидор Іван	1.00
Тюхтій Стефан	1.00
Тимочник Марія	1.00
Прийдун Евдокія	1.00
Процак Василь	1.00
Лех Анастазія	1.00

ВІДДІЛ 321.

Бр. св. Петра і Павла в Фініксвіл, Па.

Жертва з каси відділу	$——
Жертви від части членів	25.50
Разом	$25.50
Лісовський Николай	$2.00
Білинський Іван	1.00
Цюх Федор	1.00
Фляґа Микола	1.00
Гозияш Іван	1.00
Ґроховський Стефан	1.00
Кріль Прокіп	150
Костира Іван	1.00
Кориляк Михайло	1.00
Лодзюк Іван	1.00
Мішкевич Михайло	1.00
Савчин Дмитро	2.00
Ступницький Николай	1.00
Волосянський Олекса	1.00
Воробець Мартин	1.00
Белюх Григорій	1.00
Чайка Михайло	1.00
Кравчук Михайло	2.00
Лев Василь	1.00
Мартинів Григорій	1.00
Садівський Павло	1.00
Вольчак Ігнатій	1.00

(Кінець буде).

Я. Надія.

ЛИЦАР ПОМСТИ.

В країні мук,
Руїн, розпук,
Де кровю кат упився,
Він народився...

В оселі немочі, ганьби,
Де лиш родилися раби,
Де батька й матір вбили
Його хрестили...

Де раб раба кував,
А потім ката цілував,
На полі рабських сліз
Він гордо ріс...

Де загули гармати,
Де тіло рвалося на шмати,
Де клич: „вперед за волю" залунав —
Він ворогів зубами рвав...

В країні волі — без рабів
Він, лицар помсти, кров катів
Спокійно зі зброї стер
І тихо вмер...

ЗІ СПОРТУ.

Гаркавенко положив Поляка Стасяка.

РАЧЕСТЕР, Н. Й., 9. квітня. — В четвер, дня 8. квітня відбулася в Конвенційній Галі боротьба між Гаркавенком а польським чемпіоном Стасяком. Всі американські газети писали вже на кілька днів перед боротьбою дуже богато про обох борців. Особливо симпатично описували Гаркавенка, пищучи всюди про него як про Українця з поетичним виразом лиця, що бореться по джентельменськи і має за собою симпатію всеї публики. На боротьбу були дуже цікаві місцеві Українці і Поляки, бо ґазети написали, що коли Стасяк побідить Гаркавенка, то Гаркавенко мав заявити, що пакує свої річи і вертає на Україну.

Менаджер Пфеффер оголосив в часописах застереженнє, що він буде протестувати против диких прийомів боротьби, якими послугується Стасяк, бо Гаркавенко культурний борець.

Сама боротьба була дуже напружена і тревала 56 минут і 52 секунди. Першої півгодини оба борці трималися рівно. Був час, що видавалося, що Гаркавенко ледви чи вирятується. Але, як звичайно в Гаркавенка, схопив він негайно противника за голову і кинув на землю кількома навиротами так сильно, що Стасяк дістав майже заворот голови і вже не міг ставити опору залізним рукам Гаркавенка.

Гаркавенкови справили велику овацію. І було защо, бо це була неаби яка побіда.

ПАМЯТАЙТЕ НА РІДНИЙ КРАЙ!

При кождій нагоді збирайте на: Рідну Школу, інвалідів, сиріт та політичних вязнів в старім краю.

Жертви належить слати до краю через:

OBYEDNANYE
P. O. BOX 411, PHILADELPHIA, PA.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

ЛОРЕЙН, О. Бр. св. Ів. Хрестителя, від. 34, отсим подає до відома всім своїм членам, що місячний мітінґ відбудеться 17. квітня, в неділю, о годині 2-ій попол., в гали церковній на Charlestone Ave., East 21st St. Обовязком кождого члена явитись на сей мітінґ, бо є дуже важні справи до полагодження. Довгуючих членів проситься вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Члени, котрі ще незложили своєї жертви на Сиротинець, най будуть так добрі принести на сей мітінґ. Неявившийся член заплатить кару 50 ц., а урядник 1 дол. — Іван Чмирід, секр. фін.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Бр. св. Георгія, від. 239, повідомляє всіх своїх членів, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, дня 17-го квітня, о годині 1-ій пополудни, в домі Тов. Укр. Амер. Горожан, 847 Н. Френклін ул. Проситься привести нових членів; будемо приймати без вступного. — Іван Хмелик, предс.; Іван Паращак, кас.; Володимир Сеґінь, секр.

ШИКАҐО, ІЛЛ. Бр. св. О. Николая, від. 106, повідомляє своїх членів, що місячний мітінґ відбудеться дня 17-го квітня, в неділю, о годині 1:30 попол., в гали парохіяльній при Оклий і Райс ул. На порядку нарад є важні справи до полагодження. Будемо приймати нових членів до Бр. і У. Н. Союза без вступного. — С. Меґас, предс.; В. Гриньків, секр.

ЙОНКЕРС, Н. Й. Тов. Подільська Січ, від. 8, повідомляє всіх членів, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, дня 17. квітня, в Укр. Сит. Клюбі, 29 Jackson St., точно о год. 2-ій попол. Уряд просить, щоби члени на сей мітінґ явили і виповнили свої належитости. — Гр. Скробач, предс.; Н. Мазур, кас.; В. Мадзій, секр.

МІННЕАПОЛІС, МІНН. Тов. Запорожська Січ, від. 385, повідомляє, що місячні збори відбудуться в середу, о год. 7:30 вечером, дня 20. квітня, в Укр. Домі Просвіти, 700 Jackson St. N. E. Є важні справи, як справа Сиротинця і инші. Будеться приймати нових членів до Союза і Товариства, тож обовязком кождого члена прийти на мітінґ і привести свого приятеля і списати до своєї організації. — Михайло Канюк, предс.; Йосиф Греськів, секр.

ЛЕЙТРОБ, ПА. Бр. Успенія Пресв. Богородиці, від. 61, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що мітінґ відбудеться дня 17. квітня, в домі Антона Скубяка. Проситься всіх членів прибути на мітінґ. Будуть важні справи до обговорення. Члени, котрі будуть довгувати другий місяць, зістануть суспендовані, а ті, котрі були суспендовані минулого місяця, коли не заплатять своїх належитостий, будуть виключені і їх більше не приймесь в члени. Будемо збирати жертви на Сиротинець, тому кождий член повинен зложити свою жертву. — Петро Марутяк, предс.; Стефан Королевят, кас.; Антін Скубяк, секр.

ЙОНҐСТАВН, О. Тов. Зап. Січ, від. 17, повідомляє всіх своїх членів, що мітінґ відбудеться дня 17. квітня, в Українськім Домі під ч. 525 Вест Райєн Евню. Початок о год. 1-ій попол. На той мітінґ обовязком є кождого члена прийти, бо є важні справи до полагодження. Довгуючі мають вирівнати свої залеглі вкладки. На тім мітінґу будемо обговорювали справу балю і Сиротинець, бо вже час, щоб ті дали, що ще не дали. — Іван Терлецький, секр.

КЛІВЛЕНД, О. Сестр. Непор. Зач. Пресв. Діви Марії, від. 112, повідомляє своїх членкинь, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, зараз по Сл. Божій, у школі парафіяльній при Вест 7-мій ул. Повідомляєсь також, що будемо приймати нових членкинь без оплати вступного до Тов. і У. Ноюза оплати вступного до Сестрицтва і У. Н. Союза. — Олена Кульчицька, секр.

ШИКАҐО, ІЛЛ. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 262, подає до відома всім своїм членам, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, дня 17. квітня, о год. 1-ій пополудни в Укр. Нар. Гали, 1950 W. Erie St., при Робей ул. Обовязком кождого члена явитись на сей мітінґ і вирівнати свої вкладки. Також проситься членів привести зі собою своїх товаришів на нових кандидатів. На мітінґу будеться приймати членів без вступного. Тож користайте із цеї нагоди сейчас, щоби потім не було за пізно. — Н. Читвінський, предс.; С. Баґрій, кас.; П. Хомин, секр.

РОСФОРД, О. Бр. св. Михаїла, від. 235, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячний мітінґ відбудеться в квітну неділю, дня 17. квітня, точно о год. 2-ій попол., в гали Укр. Нар. Дому, 173 Волнат ул. На сім мітінґу кождий член має явитись, бо є одна важна справа до обговорення. — Михаїл Денько, предс.; Ігнатій Кушнір, кас.; О. Невойда, секр.

КОРТІС БЕЙ, МД. Бр. св. Михаїла, від. 55, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що звичайний мітінґ відбудеться в неділю, дня 17. квітня, о год. 2-ій пополудни, в домі парохіяльнім. Обовязком кождого члена бути на означений час. Довгуючих проситься вирівнати свої вкладки, бо в противнім разі будуть суспендовані. Нових членів будемо приймати до Тов. і до Союза без аплати вступного. Тож обовязком кождого члена є приєднати хоч по одному новому членови. Також проситься тих членів, котрі ще не зложили жертви на Сиротинець-Захоронку, щоби сповнили свій обовязок на сім мітінґу. — П. Демчук, предс.; П. Чайковський, кас.; В. Скренчук, рек. секр.

СКРЕНТОН, ПА. Тов. Вільна Україна, від. 176, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, дня 16. квітня, о год. 7:30 вечером, в Укр. Гор. Клюбі, 618 West Lackawanna Ave. Проситься всіх членів бути на сі збори в означенім часі. — Р. Рубльовський, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Повідомляється членів Тов. ім. Ів. Франка, від. 83, що мітінґ відбудеться дня 17. квітня, о годині 2-ій пополудни в домі Тов. Горожан, 847 N. Franklin St. Кождий член обовязаний прийти і вирівнати свої належитости, в противнім разі будуть суспедовані. — М. Дармограй, предс.; Н. Кобильник, кас.; М. К., секр.

ІСТОН, ПА. Тов. ім. Б. Хмельницького, від. 137, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що квартальний мітінґ відбудеться дня 17. квітня, в гали парохіяльній при четвертій улици. Проситься всіх членів явитися о 2-ій годині попол., бо є важні справи до полагоджения. Рівнож проситься членів, котрі ще не зложили своєї жертви на Сиротинець У. Н. Союза, щоби на сім мітінґу зложили. Контрольна комісія буде здавати звіт за три місяці. Неявившийся член буде караний після ухвали. — М. Підгайний, секр.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН. Тов. Любов, від. 370, повідомляє своїх членів і членкинь, що мітінґ відбудеться в неділю, дня 17. квітня, о другій годині пополудни, в гали церковній, 127 Парк ул. Проситься членів прибути на час, позаяк є важні справи до полагодження. — Уряд Тов.

ПРОВІДЕНС, Р. АЙ. Сестр. Любов, від. 177, подає до відома, що місячний мітінґ відбудеться дня 17. квітня, в неділю, о 2-ій год. попол., в укр. церковній гали, 45 Pilgrim St. Обовязком кождого члена є прибути на означений час, а не о 4-ій або 5-ій год. Також проситься тих кількох членів, що ще не дали жертви на Сиротинець, щоби уже раз зрозуміли, що ухвала відділова для кождого неприсутного члена є правосильна і обовязуюча, а відділовий уряд поступить після ухвали членів. Проситься членів привести на сей мітінґ нових членів. — Відділовий Уряд.

ТРЕНТОН, Н. ДЖ. Тов. Січ ім. Б. Хмельницького, від. 245, повідомляє, що чвертьрічний мітінґ відбудесь о 2-ій годині попол., в неділю, дня 17-го квітня, в гали церковній, 18 Woodlan St. Буде справозданне контролі за 3 місячі і другі важні справи. — Іван оМрозко, предс.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Тов. Зоря, від. 69, повідомляє своїх членів, що квартальні збори відбудуться в суботу, 16-го квітня, о 8-ій годині вечером, в У. Н. Домі, 217-19 E. 6th St. Проситься всіх членів прибути на збори, бо є важні справи. — Й. Мартинів, секр.